

SKADEGÖRELSE – definiera och diskutera

Vad innebär begrepp som *klotter*, *nedskräpning* och *skadegörelse*?

Vad är det? Hur sker det? Vad kostar det? Vad kan vi göra åt det? Hur kan vi förebygga?

- Ta en fråga i taget. Det här är stora frågor och det finns mycket att tycka och tänka kring.
- Börja enskilt. Tänk till själv en stund och förbered dig för diskussion. Skriv ner dina tankar som stöd för minnet på det sätt som passar.
- Fortsätt sedan med diskussion i par eller smågrupper och avsluta i helgrupp.

1 Vad innebär de här orden för dig?

Beskriv vad som menas med

- **klotter**
- **nedskräpning**
- **skadegörelse**
- **graffiti**
- **utomhuskonst**
- **missbruk av brandlarm**

2 Vad är bus och vad är skadegörelse?

Här är några olika påståenden. Tycker du att det okej eller inte att...

- att skräpa ner inomhus?
- att skräpa ner utomhus?
- kladda lite på sin lärobok?
- kasta sten på en gatlykta?
- klottra på något som redan är trasigt eller söndersparkat?
- skriva namnet på någon man gillar på bänken eller toalettdörren?
- smälla smällare i någons brevlåda?
- skriva med blyerts på något?
- starta ett brandlarm på skoj?
- måla graffiti på en grå tråkig offentlig vägg?
- måla graffiti på min egen vägg?

3 Vem sabbar och varför?

- Vilka är det som skräpar ner, klottrar eller startar brandlarm? Vad tror du?
- Varför tror du att man börjar klottra eller sabba?
- Vad kan man göra om man själv gått över gränsen? Hur gör man om man själv sabbat något? Finns det någon väg tillbaka?
- Vad tänker du om de som tyst tittar på och inte gör något för att förhindra skadegörelse? Är man delaktig då eller inte? Vad har man för skyldighet som medmänniska?

4 Vad kostar det och vem får betala?

- Hur mycket tror du att det kostar med skadegörelse på din skola, din arbetsplats eller i din kommun? (Gissa först. Googla sen.)
- Vem tror du får betala alla de skador som uppkommer i en skola, på en arbetsplats, ute på stan eller i offentliga lokaler?
- Vad tror du händer om man 'åker fast' för skadegörelse?
- Vad tror du händer om man inte har råd att betala skadestånd för något man förstört?

5 Hur kan man förebygga skadegörelse?

- Tror du att man kan stoppa skadegörelse? Är det möjligt? Hur?
- Vad kan du göra om du märker att någon håller på och klottrar eller medvetet förstör något? Vad kan du göra? Vad kan du säga?
- Hur bör skolan eller arbetsplatsen agera och reagera mot skadegörelse? Vad skulle du vilja att dina klasskamrater/arbetskamrater gjorde om det var du som var oaktsam eller förstörde?
- Hur skapar vi en atmosfär i skolan/på arbetsplatsen där vi kan stoppa skadegörelse innan det uppstår? Vad är barn och ungdomars ansvar? Vad är vuxenvärldens ansvar?